

Наукові перспективи
Видавнича група

Merry
Christmas
and happy new year

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ НАУКИ

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"
СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"
СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№13(18) 2022

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація «Християнська академія педагогічних наук України»

**Громадська організація «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з
духовно-морального виховання»**

*за сприяння громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного
управління»*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 13(18) 2022

Київ – 2022

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization "Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

**Public organization "All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists
of Spiritual and Moral Education"**

*with the assistance of the public scientific organization "Ukrainian Assembly of Doctors of
Sciences in Public Administration"*

"Prospects and innovations of science"

(Series "Pedagogy ", Series "Psychology ", Series "Medicine ")

Issue № 13(18) 2022

Kiev – 2022

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»):
журнал. 2022. № 13(18) 2022. С. 748

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017
журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська
Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 16.12.2022, № 5/12-22)**

Журнал видається за активної підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан) та КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва"

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Харченко Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», виконавчий директор президії громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

- ° **Бабчук Олена Григоріївна** – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ° **Бахов Іван Степанович** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- ° **Балахтар Катерина Сергіївна** - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
- ° **Бартенєва Ірина Олександрівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ° **Біляковська Ольга Орестівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
- ° **Васильєв Авер'ян Григорович** - доктор філософії (з медицини) PhD, медичний директор країн Перської затоки, GlaxoSmithKline (Дубай, ОАЕ)
- ° **Вергун Андрій Романович** – доктор медичних наук, доцент кафедри сімейної медицини, лікар-хірург вищої категорії, антиплагіатний експерт, старший інспектор наукового відділу, відповідальний за виявлення плагіату в наукових і навчально-методичних працях Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
- ° **Вовк Вікторія Миколаївна** - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пилі (м. Пила, Польща)
- ° **Гвожджів Сильвія** — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
- ° **Головач Наталія Василівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- ° **Гречановська Олена Володимирівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
- ° **Гудзенко Ганна Володимирівна** — кандидат медичних наук, асистент кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- ° **Гуменникова Тамара Рудольфівна** — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- ° **Дерстуганова Наталя Вікторівна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Gubareva O.S., Herasymchuk T.V., Voronova Ye.M. <i>PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE FORMATION OF FUTURE ENGINEERS USING INFORMATION TECHNOLOGIES</i>	14
Popova G.V., Shapolova V.V., Solodovnyk T.O., Kvasnyk O.V. <i>MONITORING OF COGNITIVE DETERMINANTS OF PROFESSIONAL AND PERSONAL SELF-DETERMINATION OF PARTICIPANTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS</i>	25
Анікіна І.В., Антонюк Л.В., Багно Ю.М., Хміль О.О., Чемерис О.А. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	39
Білецька М.В., Котова Л.М., Підварко Т.О. <i>ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	55
Борко Т.М. <i>ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ- АГРАРІЇВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН</i>	68
Бутенко О.Г., Бабій І.В. <i>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМАНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ</i>	82
Варинська А.М., Грудок-Костюшко М.О. <i>АНАЛІЗ ВІДКРИТИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ НІМЕЧЧИНИ У КОНТЕКСТІ СТВОРЕННЯ НОВОГО ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ</i>	94
Гогуленко О.П. <i>ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ</i>	105

Головацька Ю.Б. <i>КЛЮЧОВІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ</i>	115
Гоцинець І.Л. <i>ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕТОДОМ ГЕЙМІФІКАЦІЇ</i>	125
Дем'янчук О.О., Адамович І.В. <i>АНАЛІТИЧНА РОБОТА З ПІДЛІТКАМИ ЯК ПРОХОДЖЕННЯ ШЛЯХУ ГЕРОЯ</i>	135
Довгопола Л.І., Обараз І.О. <i>УПЛИВ ІНТЕРАКТИВНИХ ОСВІТНІХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З БІОЛОГІЇ У СТАРШОКЛАСНИКІВ</i>	147
Євдоченко О.С. <i>МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХІМІКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	160
Зеленська О.П. <i>САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	173
Зінько О.М., Мітченко К.В. <i>ГРУПИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ЯК МЕТОД СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТІСНОЇ ЗРІЛОСТІ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЧАСУ</i>	187
Ільків А.В., Цуркан М.В. <i>РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	199
Ірхіна Ю.В., Іванченко Л.П., Іванченко С.Г. <i>ПРОБЛЕМА ДИДАКТИЧНОГО МЕТОДУ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ЗМІНА ПАРАДИГМ ТА НАУКОВИХ ПІДХОДІВ</i>	209
Калашник Д.С., Гейдел А.М. <i>СПЕЦИФІКА РОБОТИ З ПРИКАЗКАМИ ТА ПРИСЛІВ'ЯМИ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ</i>	217

Калашник Д.С., Суровов О.А., Аксьонов Д.В. <i>ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ В УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ЄДИНОБОРСТВАХ</i>	235
Кислюк Ж.М. <i>СОЦІАЛЬНА ЗРІЛІСТЬ ПІДЛІТКІВ: КОМПОНЕНТИ, КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ</i>	250
Князян М.О., Телецька Т.В., Млинчик А.В., Бетанкур Н. <i>РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІЛОЛОГІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ФРАНЦУЗЬКИХ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ</i>	260
Коваль І.С. <i>СИСТЕМНИЙ ТА СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХОДИ НЕПЕРЕРВНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ</i>	272
Козубцов І.М. <i>ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРІВ НА ОПЕРАТИВНОМУ РІВНІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ</i>	282
Кузнецова Г.П., Караман С.О., Караман О.В. <i>ОСНОВИ ФОНЕТИКИ В ІНДІЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ТРАДИЦІЇ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	294
Легейда А.В., Ярхо Т.О., Ємельянова Т.В., Легейда Д.В. <i>ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ОСНОВА АНГЛОМОВНОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО</i>	310
Луцан Н.І., Струк А.В. <i>ВПЛИВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА ФОРМУВАННЯ НАРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»</i>	322
Матяїш В.В., Богута В.М., Бондаренко В.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙНИ: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	334
Махомета Т.М., Тягай І.М., Іщенко Г.В. <i>ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ (ПРЕДМЕТНОЇ) ПРАКТИКИ</i>	344

Мнишенко К.В. <i>УЧАСТЬ ДІТЕЙ У КАЛЕНДАРНИХ СВЯТАХ ЯК ЗАСІБ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ</i>	352
Найда Р.Г. <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ФАХОВОЇ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	361
Олексієнко О.Г., Кузнецова О.А., Захарченко О.В. <i>МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ</i>	374
Палько Т.В. <i>НЕПЕРЕРВНІСТЬ І НАСТУПНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ</i>	386
Пархета Л.П. <i>МЕТОДИЧНІ КОНЦЕПТИ ВИВЧЕННЯ ПОВІСТІ МАРИНИ ПАВЛЕНКО «МОЯ КЛАСНЮЧА ДІВЧИНКА» НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА</i>	397
Проворова Є.М. <i>ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА ВОКАЛЬНО-СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</i>	409
Симонович Н.В., Ваколюк А.М., Шурин О.І. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЯК ГОЛОВНА УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ</i>	418
Стешенко О.Л. <i>ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ В НАУКОВІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ</i>	430
Стойка О.Я. <i>ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА</i>	441
Ступак О.Т. <i>ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ</i>	449

Табака О.М. <i>ДИТЯЧА ПЕРІОДИКА: ОСОБЛИВОСТІ, ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ, РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ</i>	458
Таравський І.К., Литвин А.Ф. <i>ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗПТО</i>	467
Торічний В.О., Селявін Д.І. <i>ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД</i>	482
Тушко Д.А., Бомбергер В. <i>ТАКТИКО-СТРОЙОВІ ЗАНЯТТЯ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ</i>	493
Тушко К.Ю., Ковальська І.Е. <i>СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	501
Чуб К.Ф. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	509
Шамшин О.П. <i>ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ РОЗВ'ЯЗКУ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО</i>	516
Шинкар Т.Ю., Співакова А.М. <i>ЗДІЙСНЕННЯ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ГРУПАХ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ ЗАСОБОМ ІКТ</i>	529
Янчук Д.О. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ</i>	541

СЕРІЯ «Психологія»

Moskalets V.P. <i>USAGE OF LOGOTHERAPY TOOLS IN THE PROCESS OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF COMBATANTS</i>	551

УДК 378:56;345

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-13\(18\)-115-124](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-13(18)-115-124)

Головацька Юлія Богданівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (0352) 43-58-80, <https://orcid.org/0000-0002-7740-9432>

КЛЮЧОВІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ

Анотація. Статтю присвячено проблемі конкретизації засадничих методологічних підвалин формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації. Установлено, що локалізація, яка донедавна була новою послугою в мовній індустрії, набуває дедалі більшої популярності. Така тенденційність розвитку сучасної практики перекладу апелює до необхідності забезпечення фундаменталізації професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації в освітньому середовищі ЗВО й спрямовує наукові пошуки на визначення методологічних засад такого процесу. Підкреслено, що складність процесу виокремлення методологічних засад дослідження професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації передбачала звернення до педагогічного проєктування. Задля досягнення максимальної ефективності застосування ідей педагогічного проєктування, було визначено послідовність його етапів. Апелювали до таких стадій: концептуальна, стадія моделювання, конструювання системи та її реалізація. Основна роль концептуальної стадії у процесі проєктування полягала у визначенні методологічних підходів, що дозволяють вирішити досліджувану проблему. Констатовано, що методологічне значення підходів проявляється в певній світоглядній позиції автора дослідження, в сукупності принципів, які орієнтують дослідження на досягнення ідеальної мети, в можливості вибору стратегії для розв'язання досліджуваної проблеми. Методологічне знання, по-перше, забезпечує правильну постановку наукової проблеми з точки зору тенденцій і форм розвитку пізнання, по-друге, дозволяє підвищити якість дослідження, по-третє, надає певні засоби для вирішення поставлених завдань.

Підкреслено, що методологічними засадами формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти визначено системний, компетентнісний, синергетичний, гуманістичний, культурологічний, аксіологічний, особистісно-діяльнісний, комунікативний підходи, які об'єднані в єдину методологічну систему та орієнтують на визначення цілей професійного становлення студентів окресленої спеціальності. До загальнонаукових методологічних підходів, в межах

дослідження, віднесено системний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, синергетичний. До конкретно-наукових – належать: гуманістичний, культурологічний, комунікативний. Установлено, що як складне явище, в якому виокремлюються певні складові частини, різноманітні зв'язки і взаємини між ними, що становлять *цілісну єдність*, процес формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти, доцільно вивчати, передусім, з позиції *системного підходу*.

Ключові слова: локалізація, майбутні перекладачі, професійна підготовка, методологічні засади, методологічні підходи, цифровізація, трансформація.

Holovatska Yuliia Bohdanivna PhD in Pedagogy, Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksyma Kryvonosa St., 2, Ternopil, 46000, tel.: (0352) 43-58-80, <https://orcid.org/0000-0002-7740-9432>

KEY METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR FORMING THE READINESS OF FUTURE TRANSLATORS FOR LOCALIZATION

Abstract. The article is devoted to the problem of specifying the fundamental methodological foundations of the formation of the readiness of future translators for localization. It has been established that localization, which until recently was a new service in the language industry, is gaining more and more popularity. This trend in the development of modern translation practice appeals to the need to ensure the fundamentalization of professional training of future translators for localization in the educational environment of higher education institutions and directs scientific research to determine the methodological foundations of such a process. It is emphasized that the complexity of the process of identifying the methodological foundations of the study of the professional training of future translators for localization required an appeal to pedagogical modeling. In order to achieve the maximum effectiveness of the application of pedagogical modeling ideas, the sequence of its stages was determined. They appealed to the following stages: conceptual, modeling stage, system design and its implementation. The main role of the conceptual stage in the modeling process was to determine the methodological approaches that allow solving the studied problem. It was established that the methodological significance of the approaches is manifested in a certain worldview position of the author of the study, in the set of principles that orient the research towards achieving the ideal goal, in the possibility of choosing a strategy for solving the investigated problem. Methodological knowledge, firstly, ensures the correct formulation of a scientific problem from the point of view of trends and forms of knowledge development, secondly, it allows to improve the quality of research, thirdly, it provides certain means for solving the tasks.

It is emphasized that the methodological principles of forming the readiness of future translators for localization in institutions of higher education are defined as systemic, competence-based, synergistic, humanistic, cultural, axiological, personal-activity, communicative approaches, which are combined into a single methodological system and focus on defining the goals of professional development students of the specified specialty. The general scientific methodological approaches, within the scope of the study, include systemic, personal-activity, competence, and synergistic approaches. The specifically scientific ones include: humanistic, cultural, communicative. It has been established that as a complex phenomenon, in which certain constituent parts, various connections and relationships between them are singled out, which constitute a whole unity, the process of forming the readiness of future translators for localization in institutions of higher education, it is advisable to study, first of all, from the standpoint of a systemic approach.

Keywords: localization, future translators, professional training, methodological principles, methodological approaches, digitalization, transformation.

Постановка проблеми. У сучасному, швидко мінливому світі з кожним днем зростає потреба у кваліфікованих фахівцях у галузі перекладу, що зумовлено постійним розширенням та розвитком міжнародного співробітництва у сфері політики, економіки, науки та техніки. Зростають і вимоги до особистих й професійних знань, вмінь, навичок перекладача з боку перекладацького ринку. На даний момент підготовка майбутнього перекладача має на увазі не лише оволодіння глибокими теоретичними знаннями, а й формування широкого спектру професійних здатностей, що є особливо важливим на ринку перекладацьких послуг. Перекладацький ринок, у свою чергу, висуває високі вимоги до майбутніх фахівців, вказуючи закладам вищої освіти на необхідність оптимізації традиційних підходів до процесу підготовки перекладачів та відмови від таких методів.

Поза як на сьогоднішній день таке явище як глобалізація характеризує курс, яким рухається сучасний світ. Звичайно, необхідність у перекладі виникла ще в далекій старовині, коли мови тільки почали зароджуватися. З часом люди все більше і більше прагнули пізнання інших культур та народів.

В наш час це вже не просто прагнення – це спосіб комунікації, спосіб життя, можливість долучитися до іншого погляду на світ. Тому перетворюватись став і сам переклад, заговорили про такий процес як «локалізація». Вона ширша, складніша і охоплює як мовні компетентності перекладача, й знання культури та соціальних особливостей життєдіяльності одержувачів перекладу. Звичайно, у перекладі в класичному розумінні обізнаність перекладача в цій галузі також дуже важлива, але в процесі локалізації вона є визначальною, оскільки від цього залежить підсумкова затребуваність продукту.

Очевидно, що останнім часом обсяги інформації, яка потребує перекладу різними мовами, постійно збільшуються. Адже виробники зі всього світу прагнуть розширювати ринки збуту своїх продуктів. Тому локалізація, яка донедавна була новою послугою в мовній індустрії, набуває дедалі більшої популярності. Така тенденційність розвитку сучасної практики перекладу апелює до необхідності забезпечення фундаменталізації професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації в освітньому середовищі ЗВО й спрямовує наукові пошуки на визначення методологічних засад такого процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема професійної підготовки майбутніх перекладачів до різноманітних аспектів професійної діяльності знайшла відображення в численних напрацюваннях сучасних дослідників. Так, С. Амеліна та Р. Тарасенко виокремили особливості формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів в аспекті підготовки до здійснення процесів локалізації програмних продуктів [1]. Тоді як Т. Дмитренко, А. Кучера та О. Стрельник конкретизували соціокультурні детермінанти формування особистості філолога з точки зору лінгводидактичного аспекту [2]. Констатуючи необхідність оновлення методичних й методологічних засад професійної підготовки майбутніх перекладачів, зокрема, до локалізації Н. Зінукова кристалізувала тенденції й вимоги ринку перекладацьких послуг до особистості сучасного перекладача [3]. В напрацюваннях О. Корінської розглянуто особливості підготовки майбутніх перекладачів в умовах цифровізації [4], що є запорукою ефективної локалізації текстів. Крім того нині явище локалізації в умовах війни активно обговорюється в різних наукових спільнотах, де майбутні перекладачі обговорюють як розпочати шлях у найактуальнішій професійній сфері [5].

Сучасні науковці звертають увагу на дидактичний потенціал цифрових технологій у системі професійної підготовці фахівців філологічного профілю (Л. Макаренко, А. Певсе [6], вказуючи на доцільність використання й інтерактивних технологій в іншомовній підготовці студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації (Л. Максимчук [7]). У світлі трансформації ринку мовної індустрії А. Ольховська та Н. Гулієнко класифікують засоби локалізації для перекладача [8]; С. Петрасова та Н. Хайрова згрупували сучасні інформаційні технології в лінгвістиці [9]; Р. Тарасенко систематизував можливості інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні інформаційної компетентності майбутніх перекладачів [10]; І. Хижняк систематизувала засоби електронної лінгвометодики для ВНЗ [11], своєю чергою І. Шевченко здійснив аналіз ситуації застосування медіалінгвістика в сучасній Україні [12]. Разом з тим, проблема проєктування методологічних засада підготовки майбутніх перекладачів до локалізації, результатом якої є готовність студентів до окресленого складника фахової діяльності не знайшла належного відображення в науковій літературі.

Мета статті – полягає в загальній характеристиці засадничих методологічних підвалин формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації.

Виклад основного матеріалу. Складність процесу виокремлення методологічних засад дослідження професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації передбачала звернення до педагогічного проектування.

В даний час педагогічне проектування розглядається в різних теоретичних моделях, підходах як послідовність етапів, стадій витлумачення алгоритму дослідження різних педагогічних явищ та процесів в розрізі професійної підготовки, в тому числі, майбутніх перекладачів. Інтегруючи різноманітність підходів сучасних науковців до трактування категорії «педагогічне проектування», вважали, що педагогічне проектування дає змогу визначити потенційно ефективні теоретичні, методологічні й методичні вектори експериментального педагогічного дослідження. Так, в доробках вчених педагогічне проектування вивчається в соціально-педагогічному та дидактичному аспектах.

Проектування (від латів. *projectus* – кинутий вперед) тісно пов'язане з науковою діяльністю у напрямі створення проекту, розробки образу майбутнього, передбачуваного явища, процесу, стану, що передує втіленню задуманого в реальному продукті [13]. В контексті даного визначення зазначимо, що педагогічне проектування є практико-зорієнтованою діяльністю щодо розробки існуючих у практиці освітніх систем та видів педагогічної діяльності.

Різнманітність об'єктів перетворення, цілей, спрямованості процесу педагогічного проектування у різних педагогічних системах сприяло виникненню різних його видів, кожен з яких призначений для вирішення певних дослідницьких завдань. В науковій педагогічній думці функціонують такі види педагогічного проектування:

- соціально-педагогічне проектування, що забезпечує впорядкування соціокультурного середовища, виявляючи та змінюючи зовнішні чинники та умови, що впливають на розвиток, виховання, формування, соціалізацію майбутніх фахівців; результат соціально-педагогічного проектування нерідко, як переконує дослідник, стає основою організації більш ефективного функціонування освітніх систем, дозволяючи змінювати потенційні можливості розгортання власне педагогічних процесів;
- освітнє проектування, у межах якого створюються проекти розвитку освіти у державі загалом й у окремих регіонах зокрема; реалізуються проекти створення освітніх установ, реформування органів управління освітою та підвідомчих установ; формуються освітні стандарти та зміст освіти всіх рівнів;
- психолого-педагогічне проектування передбачає побудову моделей процесів, спрямованих на перетворення особистості майбутніх

фахівців й оновлення процесу професійної підготовки шляхом застосування дієвих форм, методів, засобів організації освітньої діяльності студентів.

В рамках даного дослідження, проектування процесу оновлення й технологізації професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації здійснюватиметься в контексті психолого-педагогічного проектування, у центрі уваги якого перебуватиме вдосконалення особистості студентів в освітньому процесі ЗВО. Водночас, передбачалось, що в межах застосування педагогічного проектування розглядатимуться умови для ефективної професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації; педагогічні технології; форми взаємодії студентів з викладачем, способи саморозвитку та самопроектування особистості майбутнього перекладача.

Задля досягнення максимальної ефективності застосування ідей педагогічного проектування, було визначено послідовність його етапів. Тут, апелювали до таких стадій: концептуальна, стадія моделювання, конструювання системи та її реалізація. Відзначимо, що основна роль концептуальної стадії у процесі проектування полягала у визначенні методологічних підходів, що дозволяють вирішити досліджувану проблему.

Методологічні підходи, на думку дослідників, визначають комплекс стратегічних напрямків дослідження, що забезпечує рішення цілого ряду проблем, серед яких:

- а) упорядкування термінологічного простору науки;
- б) визначення нових особливостей і властивостей досліджуваного об'єкта;
- в) виявлення закономірностей і принципів розвитку;
- г) визначення перспектив розвитку досліджуваного напрямку і, в зв'язку з цим, науки в цілому.

Під підходом в нашому дослідженні ми будемо розуміти принципову методологічну орієнтацію дослідження як точку зору, з якої розглядається об'єкт вивчення (спосіб визначення об'єкта), як поняття або принцип, який керує загальною стратегією дослідження.

Водночас структура підходу охоплює такі складники:

- 1) основні поняття, які утворюють особливий контекст у відображенні простору освіти і використовуються як ключовий інструмент мислєдіяльності;
- 2) систему ідей та принципів як вихідних положень здійснення освітньої діяльності, які здійснюють істотний вплив на відбір змісту, форм і способів організації освітнього процесу;
- 3) певна методична або технологічна система (сукупність методів і прийомів) побудови освітнього процесу, яка відповідає обраній орієнтації; певна світоглядна позиція дослідника та стратегічний принцип, які реалізуються шляхом застосування набору процедур і прийомів.

Таким чином, поняття підхід розглядаємо як орієнтацію дослідника на організацію та здійснення певних дій, що базуються на використанні сукупності взаємопов'язаних закономірностей, принципів, ідей і способів формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти.

Методологічне значення підходів проявляється в певній світоглядній позиції автора дослідження, в сукупності принципів, які орієнтують дослідження на досягнення ідеальної мети, в можливості вибору стратегії для розв'язання досліджуваної проблеми. Методологічне знання, по-перше, забезпечує правильну постановку наукової проблеми з точки зору тенденцій і форм розвитку пізнання, по-друге, дозволяє підвищити якість дослідження, по-третє, надає певні засоби для вирішення поставлених завдань. Незважаючи на те, що будь-який методологічний підхід має певну самостійність і може бути віднесений до будь-якого рівня, він не забезпечує повноту і всебічність дослідження. Тому для досягнення цілей дослідження складних систем, до яких відноситься система освіти, доцільно застосовувати певну сукупність методологічних підходів, що ієрархічно впорядковані.

Методологічними засадами формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти визначено системний, компетентнісний, синергетичний, гуманістичний, культурологічний, аксіологічний, особистісно-діяльнісний, комунікативний підходи, які об'єднані в єдину методологічну систему та орієнтують на визначення цілей професійного становлення студентів окресленої спеціальності. До загальнонаукових методологічних підходів, в межах дослідження, віднесено системний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, синергетичний. До конкретно-наукових – належать: гуманістичний, культурологічний, комунікативний.

Як складне явище, в якому виокремлюються певні складові частини, різноманітні зв'язки і взаємини між ними, що становлять *цілісну єдність*, процес формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти, доцільно вивчати, передусім, з позиції *системного підходу*. Системний підхід розглядається нами як загальнонаукова основа концепції дослідження, оскільки він забезпечує правильну постановку проблеми і задає загальний напрямок руху наукового пошуку. Теорія систем є трансдисциплінарною науковою теорією, завдяки чому виконує інтегруючу функцію в об'єднанні різних галузей знань в єдине ціле. У контексті системного підходу поняття і уявлення з різних областей знання органічно вплітаються в єдине змістовне простір, створюючи цілісний образ системи. Під системним підходом розуміється напрямок методології наукового пізнання і соціальної практики, в основі якого лежить розгляд об'єктів як систем. Будь-який підхід наукового пізнання зводиться до вивчення об'єкта в певному ракурсі.

Система готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти володіє певними потенційними можливостями. Наприклад, вони стосуються впливу системи в процесі її реалізації на процес освітньої (позанавчальної) діяльності студентів. При використанні системи, в той же час, існують певні обмеження. Результати використання системи навряд чи вийдуть за рамки її можливостей. Наприклад, можливості системи з точки зору формування об'єктивно значущих знань, умінь, навичок студентів у сфері локалізації обмежені. Разом з тим в процесі проходження генетичних етапів розвитку система може розширювати свої потенційні можливості.

Отже, системний підхід в нашому дослідженні виконує роль загальнонаукової основи і забезпечує постановку проблеми на всіх рівнях дослідження, вивчення сутнісних особливостей і природи готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти, її внутрішньої будови, змісту і особливостей формування. У той же час використання системного підходу, що дозволяє досліджувати абстрактні системні властивості педагогічного явища без вказівки їх субстратних характеристик, виявляється малозначущими для розробки цілісної теорії. Тому системний підхід ми іншими методологічними орієнтирами, розглядаючи готовність майбутніх перекладачів до локалізації як специфічний вид діяльності всіх суб'єктів ЗВО.

Висновки. Методологічні основи будь-якого педагогічного дослідження є однією з найважливіших його складових. Тому одним із завдань дослідження було виявлення та обґрунтування методологічних основ дослідження проблеми формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти. Це забезпечуватиме певний рівень теоретизації та обґрунтованості авторських висновків. У різних дослідженнях методологічні основи репрезентовані дослідженням підходів, розглядом переважно гносеології, включенням в дане поняття, крім філософських основ, методології конкретно наукових теорій і концепцій. Методологічними основами процесу формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації в закладах вищої освіти як базовими позиціями, з яких розглядатиметься досліджуване явище і фіксуватиметься напрямок наукового пошуку, вважаємо, повинні виступити методологічні підходи. Під підходом в нашому дослідженні розуміли принципову методологічну орієнтацію дослідження як точку зору, з якої розглядається об'єкт вивчення (спосіб визначення об'єкта), як поняття або принцип, який керує загальною стратегією дослідження.

Література:

1. Амеліна С. М., Тарасенко Р. О. Особливості формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів в аспекті підготовки до здійснення процесів локалізації програмних продуктів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. № 3. Том 53. С. 49-60.
2. Дмитренко Т. В., Кучера А. М., Стрельник О. О. Соціокультурні детермінанти формування особистості філолога: лінгводидактичний аспект. *Наукові записки : збірник наукових статей*. 2021. Випуск CLI (151). С. 46-54.

3. Зінуківа Н. В. Професійна підготовка перекладчів у сучасних умовах: вимоги ринку перекладацьких послуг. Вісник дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2014. № 2 (8). С. 42-47.
4. Корінська О. О. Підготовка майбутніх перекладчів в умовах цифровізації. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2022. № (1(349) Ч.1). С. 39-47.
5. Локалізація в умовах війни: майбутні перекладчі обговорили як розпочати шлях у найактуальнішій професійній сфері. URL: <https://nupp.edu.ua/news/maybutni-perekladachi-obgovorili-yak-rozpochati-shlyakh-u-nayaktualnishiy-profesiyniy-sferi.html> (дата звернення: 20.11.2022)
6. Макаренко Л. Л., Певсе А. А. Дидактичний потенціал цифрових технологій у системі професійної підготовки фахівців філологічного профілю. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2022. Випуск 88. С. 140-147.
7. Максимчук Л. В. Іншомовна підготовка студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації засобами інтерактивних технологій. Збірник наукових праць НАДПСУ. Серія. Педагогічні науки. 2021. № 4 (27). С. 121-133.
8. Ольховська А. С., Гулієнко Н. Є. Засоби локалізації для перекладача: методичний аспект. Маріупольський молодіжний науковий форум: традиційні й новітні аспекти дослідження і викладання іноземних мов і літератури : II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція студентів, аспірантів і молодих учених, 29 березня 2017 р. : тези доповідей. Маріуполь : «Знання», 2017. С. 317-318.
9. Петрасова С. В., Хайрова Н. Ф. Сучасні інформаційні технології в лінгвістиці : навчальний посібник. Харків : Панов А. М., 2020. 124 с.
10. Тарасенко Р. О. Інформаційно-комунікаційні технології у формуванні інформаційної компетентності майбутніх перекладчів. Молодь і ринок: науково-педагогічний журнал. 2013. №11 (106). С. 55-60.
11. Хижняк І. Класифікація засобів електронної лінгвометодики для ВНЗ. Професіоналізм педагога : теоретичні й методичні аспекти. 2016. № 3. С. 213-222.
12. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації. Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. 2013. Вип. 26. С. 3-12.
13. Khyzhna O. P., Makarenko L. L. Information society: the challenges of the third millennium. Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator : collective monograph. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 147-159.

References:

1. Amelina, S. M., Tarasenko, R. O. (2016) Osoblyvosti formuvannia informatsiinoi kompetentnosti maibutnikh perekladachiv v aspekti pidhotovky do zdiisnennia protsesiv lokalizatsii prohramnykh produktiv [Peculiarities of the formation of informational competence of future translators in the aspect of preparation for implementation of processes of localization of software products]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia – Information technologies and teaching aids*, 3, 53, 49-60. [In Ukrainian]
2. Dmytrenko, T. V., Kuchera, A. M., Strelnyk, O. O. (2021) Sotsiokulturni determinanty formuvannia osobystosti filoloha: linhvodydaktychnyi aspekt [Sociocultural determinants of the formation of a philologist's personality: linguistic didactic aspect]. *Naukovi zapysky : zbirnyk naukovykh statei – Scientific notes: a collection of scientific articles*, (151), 46-54. [In Ukrainian]
3. Zinukova, N. V. (2014) Profesiina pidhotovka perekladchiv u suchasnykh umovakh: vymohy rynku perekladatskykh posluh [Professional training of translators in modern conditions: requirements of the market of translation services]. *Visnyk dniproperetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriiia «Pedahohika i psykholohiia». Pedahohichni nauky – Bulletin of the Dnipropetrovsk Alfred Nobel University. Series "Pedagogy and Psychology". Pedagogical sciences*, 2 (8), 42-47. [In Ukrainian]

4. Korinska, O. O. (2022) Pidhotovka maibutnikh perekladachiv v umovakh tsyfrovizatsii [Training of future translators in conditions of digitalization]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauky – Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences*, (1(349), 1), 39–47. [In Ukrainian]
5. Lokalizatsiia v umovakh viiny: maibutni perekladachi obhovoryly yak rozpochaty shliakh u naiaktualnishii profesiinii sferi [Localization in the conditions of war: future translators discussed how to start the journey in the most relevant professional field]. URL: <https://nupp.edu.ua/news/maybutni-perekladachi-obgovorili-yak-rozpochati-shlyakh-u-nayaktualnishiy-profesiyniy-sferi.html> (data zvernennia: 20.11.2022) [In Ukrainian]
6. Makarenko, L. L., Pevse, A. A. (2022) Dydaktychnyi potentsial tsyfrovyykh tekhnolohii u systemi profesiinoi pidhotovtsi fakhivtsiv filolohichnoho profilu [Didactic potential of digital technologies in the system of professional training of philological specialists]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova – Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU*, 88, 140-147. [In Ukrainian]
7. Maksymchuk, L. V. (2021) Inshomovna pidhotovka studentiv zakladiv vyshchoi osvity do profesiinoi komunikatsii zasobamy interaktyvnykh tekhnolohii [Foreign language preparation of students of higher education institutions for professional communication by means of interactive technologies]. *Zbirnyk naukovykh prats NADPSU. Serii. Pedagogichni nauky – Collection of scientific works of NADPSU. Series. Pedagogical sciences*, 4 (27), 121–133. [In Ukrainian]
8. Olkhovska, A. S., Huliienko, N. Ye. (2017) Zasoby lokalizatsii dlia perekladacha: metodychnyi aspekt [Localization tools for the translator: methodical aspect]. *Mariupolskyi molodizhnyi naukovyi forum: tradytsiini y novitni aspekty doslidzhennia i vykladannia inozemnykh mov i literatury : II Vseukrainska naukovo-praktychna internet-konferentsiia studentiv, aspirantiv i molodykh uchenykh*, 29 bereznia 2017 r. : tezy dopovidei – *Mariupol Youth Scientific Forum: Traditional and New Aspects of Research and Teaching of Foreign Languages and Literature: II All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference of Students, Graduate Students and Young Scientists, March 29, 2017: abstracts of reports*. Mariupol : «Znannia», 317–318. [In Ukrainian]
9. Petrasova, S. V., Khairova, N. F. (2020) Suchasni informatsiini tekhnolohii v linhvistytsi [Modern information technologies in linguistics]: navchalnyi posibnyk. Kharkiv : Panov A. M. [In Ukrainian]
10. Tarasenko, R. O. (2013) Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u formuvanni informatsiinoi kompetentnosti maibutnikh perekladachiv [Information and communication technologies in the formation of information competence of future translators]. *Molod i rynek: nauково-pedahohichnyi zhurnal – Youth and the market: a scientific and pedagogical journal*, 11 (106), 55–60. [In Ukrainian]
11. Khyzhniak, I. (2016) Klasyfikatsiia zasobiv elektronnoi linhvometodyky dlia VNZ [Classification of electronic linguistic methods for universities]. *Profesionalizm pedahoha : teoretychni y metodychni aspekty – Teacher professionalism: theoretical and methodical aspects*, 3, 213-222. [In Ukrainian]
12. Shevchenko, L. I. (2013) Medialinhvistyka v suchasni Ukraini: analiz sytuatsii [Media linguistics in modern Ukraine: analysis of the situation]. *Aktualni problemy ukrainskoi linhvistyky: teoriia i praktyka – Actual problems of Ukrainian linguistics: theory and practice*, 26, 3–12. [In Ukrainian]
13. Khyzhna, O. P., Makarenko, L. L. (2019) Information society: the challenges of the third millennium. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator : collective monograph*. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 147-159. [In English]